

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om et finansieringsinstitut for hoteller m. v.
(Lovforslag nr. 61. Fremsat 31/10 75).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Robert Pedersen (S):

Da forslaget sigter mod at støtte et valuta-indtjenende erhverv, et erhverv, der har været og stadig væk er i visse vanskeligheder, og da det tillige er anbefalet i den betænkning, der er kommet om turismen i Danmark, skal jeg på den socialdemokratiske gruppes vegne støtte forslaget. De spørgsmål til opklaring, vi har, hører mere hjemme i udvalget end her i salen.

Jens Peter Jensen (V):

Det foreliggende lovforslag er et produkt af arbejdet i det turistudvalg, der blev nedsat i 1969, og hvis ikke dette udvalg havde følt en trang til at komme med noget, der kan kaldes et kontant forslag, var dette lovforslag måske aldrig kommet frem. Den højtærede handelsministers skriftlige begrundelse kan jo ikke siges at være udtryk for et dybere engagement. Ministeren erkender, at der størstedelen af året ikke er tilfredsstillende belægning af helårshoteller, og dette bekræftes jo af Nyt fra Danmarks Statistik for den 20. november, hvoraf fremgår, at belægningsprocenten er 44, opgjort i september, det samme som året før. Jeg synes, jeg for god ordens skyld vil tilføje, at godt halvdelen af overnatningerne foretages af udlændinge.

Vi har også i nogen tid set, at en række hoteller af høj klasse er overgået til at være plejehjem eller til anden funktion, og det tyder på, at der ikke er noget større behov for nyt hotelbyggeri, sådan som ministeren også korrekt gør opmærksom på det.

Derimod er der et udtalt behov for modernisering af ældre hoteller, og dette behov kan dette tings medlemmer jo udtale sig

om med stor sagkyndighed; det er jo et farende folkefærd, vi har her i huset, og man kan altså gøre den iagttagelse ude omkring.

Der forestår også store investeringer i brandværnsforanstaltninger, og jeg er enig med den højtærede handelsminister i, at der er et stort finansieringsbehov inden for hotelbranchen. Det er så et spørgsmål, om det foreliggende forslag er den mest hensigtsmæssige måde at finde løsninger på med dette finansieringsbehov. Det er også et spørgsmål, om det er rimeligt og i enhver veds egne interesser, at staten gennem garantistillelse skal involveres i løsningen af finansieringsbehovet. Men denne branche har vel skelet til, at andre brancher har fået noget lignende, og det er jo en udbredt tilbøjelighed i vort samfund, at hvad andre har, det må vi også selv have, uden at man reflekterer dybere over hensigtsmæssigheden heraf.

Ved i bemærkningerne til lovforslaget at se listen over stiftende, altså uden for staben her, af dette selvejende institut lægger jeg mærke til, at Finansieringsinstituttet for Industri og Håndværk er med. Det gav mig den tanke, at det vel så er hensigten, at dette nye institut skal administreres igennem Finansieringsinstituttet for Industri og Håndværk. Det fremgår ikke, så vidt jeg kan se, klart af bemærkningerne eller af fremsættelsen, at dette er tilfældet, og derfor vil jeg spørge ministeren, om min antagelse er rigtig.

Så vil jeg sige, at det ikke er uden betænkelighed, at jeg ser, at der oprettes det ene finansieringsinstitut efter det andet, brancheinstitutter. Er det rationelt og økonomisk rigtigt med sådan en lang række mindre institutter? De bidrager jo ikke til forenkling af det efterhånden ret uoverskuelige obligationsmarked.

Jeg vil på venstres vegne tilsige en saglig udvalgsbehandling af det foreliggende lovforslag.

Nauerby (FP):

Det foreliggende forslag til lov om finansieringsinstitut for hoteller m. v. ligner til forveksling mange af de allerede eksisterende støtteordninger, der efterhånden er givet til næsten alle erhvervsgræne her i landet, støtteordninger, der skal betales af den produk-

[Nauerby.]

duktion, erhvervene producerer og i dag producerer dyrere end deres udenlandske konkurrenter til stor skade for Danmarks valutabalance. Handelsministeren var i fremsættelsestalen inde på, at hotelbranchen var et valutainbringende erhverv. Hvorfor er Danmarks erhvervsliv inklusive hotelbranchen ikke konkurrencedygtigt? En af grundene er de store offentlige byrder, der pålægges erhvervene, for regningen for disse støtteordninger skal jo betales med tillæg af omkostninger. Lad os da derfor holde op med alle de mange støtteordninger.

Handelsministeren nævner i bemærkningerne til lovforslaget, at der i den største del af året ikke er tilfredsstillende udnyttelse af hotelkapaciteten, og at der i øjeblikket ikke er behov for nye hoteller, men at der til reparation og udvidelse og til opfyldelse af de af branchemyndighederne stillede krav om brandværnsforanstaltninger formodentlig skal bruges en investering. Under septem-berforhandlingerne foreslog vi fra fremskridtspartiet, at en del af de millionbevil-linger, der efter vedtagelse af forligsparti-erne blev pumpet ud til reparations- og in- stallationsarbejder, blev brugt til brand- værnsforanstaltninger i hoteller m. v., men det var der ikke nogen mulighed for at kome igennem med dengang.

Det må være muligt for branchen selv at optage lån igennem vores pengeinstitutter til de forbedringer, der skal gennemføres. Fremskridtspartiet kan ikke støtte dette lovforslag, der er med til yderligere at skabe bureaukrati med indblanding i det private erhverv fra statens side.

Ingomar Petersen (RV):

Handelsministerens forslag om at forbedre finansierings- og lånemulighederne for hotel erhvervet gennem oprettelse af et obligationsudstedende finansieringsinstitut er efter mit partis mening egentlig ikke nogen dårlig idé. Der er behov for bedre lånemuligheder i forbindelse med om- og tilbygning af hoteller, ikke mindst med de stærke og strenge krav, der af sikkerhedsmæssige hensyn er stillet til dem, bl. a. brandværnsforanstaltninger. Spørgsmålet er, om lovforslaget er helt gennemtænkt; jeg vil påpege forskellige ting, som jeg mener vi nok bør drøfte nærmere.

Jeg kan ikke forstå lovforslaget på anden måde, end at der skulle være muligheder for at få stillet statsgarantier til rådighed imellem lånegrænsen på de 60 og 80 pct., også til udenlandske kapitalejere, udenlandske hotelkoncerner. Når man nu ved, at det hovedsagelig er dem, der bygger meget store luksushoteller, som kun faktisk turister med godt med dollars i tegnebogen har råd til at bo på, er jeg lidt betænkelig ved, at man fra statens side over for sådanne projekter skal gå ind i garantiordninger.

I spørgsmålet om, hvorvidt campingpladser skal med, undrer det mig egentlig lidt, at turistudvalgets vurdering er, at der i dag ikke er behov for, at der ved hjælp af statsmidler etableres låneordninger eller andre ordninger for at fremme anlæg af campingpladser. Udvalget har fundet, at der i be- grænset omfang, og hvor særlige forhold gør sig gældende, vil kunne ydes lån på normale rentevilkår til etablering og modernisering af campingpladser. Det er et spørgsmål, jeg tror vi skal have nøjere drøftet i udvalget. For hvad er det egentlig, der kan lånes til, er det det rent bygningsmæssige på en campingplads, eller hvad er det? Det er jeg ikke så sikker på man har mulighed for at styre. Hvad er „i begrænset omfang“, og hvor gør „særlige forhold“ sig gældende? Det synes jeg nok det havde været rart at få en lidt nærmere redegørelse for i ministerens oplæg og bemærkninger til lovforslaget.

Om værdien af ejendommens erhvervs- tilbehør — og her tænker jeg specielt på det løse inventar — bør med i pantets værdi, er jeg ikke helt sikker på. Det er jo det, der er problemer med, hver gang der foretages en hotelhandel i dette land: lige pludselig er det løse inventar forsvundet i nattens mulm og mørke. Jeg kan ikke se, at man fra det offentliges side skal gå ind i garantiordninger for sådanne ting.

Så nævner man ordet økonomihoteller. Jeg synes egentlig, det havde været rart, om man havde fået en nærmere redegørelse for, hvad man egentlig forstår ved økonomi- hoteller. Jeg har ikke oplevet at bo på et så- dant endnu, men der er måske helt nye tan- ker hos handelsministeren om, hvordan det- te kan lade sig gøre.

Det var nogle enkelte lidt kritiske be- mærkninger til forslaget. Men jeg erkender også, at i den konkurrence, vi har herhjem-

[Ingomar Petersen.]

me med udlandet om hele turisterhvervet, hvor man fra udlandets side, specielt i Tyskland, og ikke mindst i det nordtyske område, af offentlige midler yder meget for at bringe hotelhvervet op, dér kan vi have vanskeligheder. Men jeg tror på den anden side heller ikke, det nogen sinde lykkes os at blive turistland, hvor folk er særlig vilde efter at komme, så længe vi opretholder en afgiftspolitik herhjemme, således at det for den almindelige turist i hvert tilfælde er meget kostbart at få sig en lille én, de tager det selv med over grænsen. Det tror jeg er en af grundene til, at Danmark desværre blandt den almindelige befolkning i Europa er ved at få et dårligt ry.

Campingpladserne udvikler sig mere og mere, og det er der noget positivt i, men det var egentlig også rart, om det var sådan, at man kunne leve heroppe for en nogenlunde rimelig pris i forhold til, hvad man kan, når man tager til udlandet. Det kan vi ikke klare over dette lovforslag, men jeg tror, det er en af grundene til, at det har været nødvendigt at fremkomme med lovforslaget. Lad os se på det under et positivt udvalgsarbejde og se, om vi kan finde ud af at få noget fornuftigt ud af det, som også bliver til at administrere.

Ninn-Hansen (KF):

Der er jo som beskrevet i fremsættelsestalen en særlig baggrund for lovforslaget her, nemlig betænkningen, hvori man anbefaler et finansieringsinstitut, og dernæst er der henvendelsen, hvori Centralforeningen af Hotelværter og Restauratører med rette gør opmærksom på de vanskeligheder, som en række hoteller kommer i på grund af de yderligere krav, der stilles om brandvænsforanstaltninger.

Lad mig tage det sidste først. Jeg vil finde det uheldigt, hvis disse krav, hvor nødvendige de end er, skal medføre, at en række hoteller går ned og hjem, og der er jo ingen tvivl om, at det især rammer de hoteller, som ikke i forvejen har haft store muligheder for at investere, fordi deres sæson er kort, altså sommerhotellerne. Vi vil gerne se på i erhvervsudvalget, om vi kan gøre noget i forbindelse med denne henvendelse.

Derimod er vi skeptiske over for hovedtanken om, at man skal have et nyt finansie-

ringinstitut, og at dette finansieringsinstitut også skulle omfatte campingpladser osv.; der er jo allerede anført flere betragtninger om, at hotelinvesteringer ikke er det eneste, det kommer an på, når det drejer sig om at tiltrække eller beholde turister. Men dertil kommer en berettiget skepsis over for, om det er rigtigt at blive ved med at gå den vej at udstede nye obligationer, at oprette flere finansieringsinstitutter.

Hvis man tror vi kan klare alt i vor økonomi ved at låne os frem, så er det måske vejen, for så foregår der så sandelig noget igennem obligationsudstedelse i forvejen, det gør der gennem kreditforeninger, finansieringsinstitutter, og det gør der fra statens side, og jeg kan tænke mig, at med det større underskud, man nu regner med på finansloven, vil der blive tale om i henhold til septemberforliget, at vi skal have endnu større obligationsudstedelser, end man regnede med tidligere. Derfor synes jeg, med rette man kan stille spørgsmålet: har vi ikke mere brug for en sanering end for en udvidelse af alt dette? Er der ikke en risiko for, at hele denne overdrevne udlånsordning undergraver vor økonomi nu og for fremtiden?

Hvis man nærer den ængstelse, skal man i hvert fald ikke lave nye muligheder for at fortsætte ad denne vej. Vi vil forhandle om det, og jeg har sagt, at vi gerne vil medvirke til en ordning, så vi hjælper dem, der er kommet virkelig i vanskeligheder på grund af brandvænsforanstaltningskravene, men det andet vil vi gerne grundigt drøfte også i sammenhæng med hele udlånsordningen, der nok kan forskrække en hel del, sådan som det foregår i øjeblikket.

Poul Dam (SF):

Hr. Ingomar Petersens grundige gennemgang af alle tænkelige problemer samt endnu et par stykker var lige ved at betage mig lysten til at sige noget, men for god ordens skyld skal jeg dog meddele, at vi vil se venligt på dette forslag i udvalget, hvor vi så også har nogle spørgsmål at stille, herunder også nogle spørgsmål om, hvorvidt dette er en støtte til danske foretagender, eller om det også kan være en støtte til udenlandske foretagender — vi har nogle internationale hotelkoncerner, som synes at kunne klare finansieringen af rene underskudsforetagender på egen hånd —

[Poul Dam.]

og også om, hvad det er for nogle billige, enkle økonomihoteller, man skal særlig hjælpe, noget, jeg synes er fornuftigt; hoteller af Bermudakvalitet har vi ikke brug for.

Inger Stilling Pedersen (Kr.F):

Kristeligt folkeparti ser positivt på forslaget til lov om et finansieringsinstitut for hoteller m. v. Mange hoteller er eller vil komme i økonomiske vanskeligheder på grund af brandsikringsbestemmelser og miljølove. Det er påtvungne udgifter, som det vil være rimeligt at det offentlige er med til at lette finansieringen af bl. a. ved øgede lånemuligheder. Men også af hensyn til turismen er det nødvendigt, at vi sikrer hoteller over hele landet, og når det gælder vore egne borgere og ikke mindst de borgere, som af hensyn til erhverv er afhængige af hoteller, er det beklageligt, hvis for mange hoteller bliver tvunget til at lukke. Vi tilsiger derfor en positiv udvalgsbehandling.

Kaj Hansen (DKP):

Jeg er glad for, at handelsministeren har andre fornuftige ting at foretage sig end at sidde og sysle med lovforslag som det, vi her behandler. Vi kan ikke tilsige nogen velvillig behandling hverken her eller i udvalget. Nu fremføres det, at det her drejer sig om, at nogle hoteller ikke skal gå ned. Ja men hvis der er hoteller, der går ned, så er det, fordi belægningsen er for lille og de har en overkapacitet. Det hænger bl. a. sammen med den økonomiske krise, vi har over hele Vesteuropa, og mange andre ting.

Så siger man: ja men det er nødvendigt at foretage nogle brandsikringsforanstaltninger, og det skal man låne nogle penge til. Det er rigtigt, men er vi nu kommet dertil, at hoteller ikke engang kan låne penge til nødvendige brandsikringsforanstaltninger, uden at staten skal træde til med en garantikapital? Jeg synes, dette forslag ganske godt illustrerer kommunisternes krav om, at staten overtager bankvæsenet, for de vil jo faktisk kun hæve profitten og så overlade risikoen til staten, og så kan vi jo lige så godt overtage det hele.

Vi kan altså ikke støtte dette lovforslag, for vi ønsker ikke at gå videre i den retning, som man efterhånden er kommet ind på igennem en lang række lovforslag, at staten

tager risikoen, og bankaktionærerne tager profitten.

Kurt Hansen (VS):

Bare meget kort. VS deltager ikke i statsfinansieringen af hotelejere m. v.

Handelsministeren (Erling Jensen):

Jeg tror, jeg kan konstatere, når jeg prøver at tælle op, at lovforslaget har fået en relativt velvillig behandling, og at den modvilje, der er imod det, er overordentlig forskelligt præget. Nogle er imod det, fordi de ikke vil støtte erhvervet, andre er bange for, at man skader erhvervet ved at støtte det.

Til hr. Jens Peter Jensen skal jeg sige, at det er sikkert rigtigt, at der er et væsentlig større behov for forbedringer af bestående hotelvirksomheder end for etablering af nye, men jeg tror, det ville være forkert ikke at anerkende, at strukturændringer ikke bare er ændringer af noget bestående, men også kan være noget nyt, som skal placeres et andet sted og have en anden funktion end noget eksisterende.

Jeg skal bekræfte, at dette institut selvfølgelig skal have et sekretariat, en ledelse, som det vil være rimeligt at tage fra noget eksisterende. Jeg tør ikke love, at Finansieringsinstituttet for Industri og Håndværk er parat til at foretage sig mere for samfundet, end det allerede har påtaget sig, men jeg er ikke uenig i — hvis det var det, der lå i spørgsmålet — at vi skal være sikre på, at der findes en eksisterende ekspertise, så vi ikke opbygger et nyt administrationsapparat; det sidste kan jeg i hvert fald give tilslutning til.

Hr. Nauerby var utilfreds med støtteordninger. Det har jeg ikke i denne forbindelse noget imod, for der er ingen støtteordning i dette; det vil hr. Nauerby se, hvis han læser forslaget. Der er en garantistillelse for et finansieringsinstitut, en garanti, der først kommer til udtryk, hvis instituttet har opbrugt sin egen kapital. Derimod er der tale om en normalt forrentet udlånsaktivitet, hvor udlånsforretningen både skal dække udlånsbetalingen og administrationen. Det er altså ingen støtteordning.

Det interesserer mig meget at høre hr. Nauerbys vurdering af erhvervenes interesse i denne sag. Forholdet er blot det, at

[Handelsministeren.]

erhvervene har den stik modsatte opfattelse af interessen end den, hr. Nauerby gav udtryk for.

Jeg drøfter meget gerne med udvalget også de af hr. Ingomar Petersen rejste spørgsmål, herunder spørgsmålene om udenlandske hoteller. Jeg må sige, at det, der er turistinteressen bag denne sag, er, at vore hotelfunktioner virker tilstrækkelig effektivt til at tiltrække også turister. Vi har en milliardindtjening valutamæssigt over turismen, og det afgørende for os må være, at der findes hotelfunktioner, der tilfredsstiller disse turister. Når hr. Ingomar Petersen specielt nævner hoteller, der tiltrækker turister med godt med dollars, så tror jeg, jeg er nødt til at sige i denne situation, at det mener jeg ikke man kan have så forfærdelig meget imod i den valutasituation, Danmark traditionelt har. Der skal bare også være noget andet, og det er det, vi bl. a. markerer ved at bruge udtrykket økonomihoteller, der ikke er handelsministerens, men turisterhvervets, og med økonomihoteller mener man hoteller, der har en noget lavere servicestandard, end man tidligere forlangte af et hotel, men til gengæld også en lavere overnatningspris, end man ellers ville kunne nå frem til.

Hr. Ingomar Petersen nævnte problemet om campingpladserne. Jeg tror, det gælder campingpladser, som det gælder hoteller, at de skal have en standard, som gør, at også den del af turisterne, som anvender campingpladser, føler sig tilfreds med den, og derfor synes jeg ikke, der er noget urimeligt i, at denne standardforbedring også i begrænset omfang kan indgå i denne lovgivning.

Jeg skal ikke deltage i en almindelig diskussion om Danmarks ry som turistland, men jeg synes dog, jeg vil have lov til at sige, at hovedparten af de danske turistområder i den nu afsluttede turistsæson har haft en væsentlig større tilgang end tidligere, hvilket dog tyder på, at Danmark stadig placerer sig ganske smukt som turistland.

Jeg er såmænd ikke så forfærdelig uenig med hr. Ninn-Hansen i, at vi måske går lovlig langt ud og i lovlig mange detaljer omkring obligationsfinansiering, men jeg skal gøre opmærksom på, at der er tale om

en branche med en særlig lånemæssigt vanskelig baggrund. Det har vi altid vidst, og det har været almindeligt anerkendt i mange år, at det for hotel erhvervet på grund af den særlige risiko, der er forbundet med dets eksistens, den særlige risiko, der er knyttet til skiftende sæsoner og meget andet, har været særlig vanskeligt at skabe en normal finansiering, og derfor tror jeg, at den her foreslåede løsning er forsvarlig.

Jeg takker hr. Poul Dam og fru Inger Stilling Pedersen for deres positive holdning og er klar til i udvalget at besvare deres spørgsmål, medens jeg beklager hr. Kaj Hansens og hr. Kurt Hansens indstilling, der er 100 pct. negativ. Det, vi drøfter her, er igen at skabe nogle arbejdspladser, der kan bevares, at skabe et konkurrencedygtigt erhverv, der sikrer disse arbejdspladser, og jeg har lidt svært ved at forstå, at man kan være positiv over for det i alle andre relationer, men mindre positiv over for hotel- og restaurationsnæringen og dens medarbejdere.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om skoleskibsafgift.

(Lovforslag nr. 62. Fremsat 31/10 75).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Kaj Poulsen (S):

Socialdemokratiet kan støtte en forlængelse af denne lov med de foreslåede 4 år. Jeg skal samtidig give udtryk for mit partis holdning til en videre drift af skoleskibet.

Det er vor opfattelse, at så lang tid skibsrederne anser det for et gode for erhvervet, at skoleskibet sejler, og de er villige til at medvirke til dækning af omkostningerne ved